

Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õppekava koostamise vorm

Õppekava nimetus	Käitumuslike ja psüühiliste eripäradega laps asendushooldusteenusel	
Õppekavarühm	sotsiaaltöö ja nõustamine	
Õppekava koostamise alus	Sotsiaalhoolekande seadus Lastekaitse seadus	
Õppekeel	eesti keel	
Õppe eesmärk	Koolituse läbimise tulemusena mõistab õppija käitumusliku ja psüühilise erivajadusega lapse käitumist ning toetab ja kujundab lapse arengut.	
Sihtgrupp	Spetsiifilist asendushooldusteenust pakkuvad asenduskodu kasvatajad ning spetsialistid; perekodu perevanemad, turvakodus lapse arengut kujundavad ja toetavad töötajad	
Õppe alustamise tingimused	Õppija on asenduskodu kasvataja, perevanem või turvakodus lapse arengut kujundav ja toetav töötaja.	
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht akadeemilistes tundides:	18
	sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides:	18
	sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:	
	sh iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	
Õpiväljundid	<p>Koolituse lõpuks õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab erivajaduste olemust ja tekkepõhjuseid ning nende mõju lapse käitumisele ja arengule; • mõistab laste käitumise taga olevaid füsioloogilisi/sisemisi põhjuseid, tõlgendab käitumist ja reageerib vastavalt; • mõistab trauma tähendust, potentsiaalselt traumeeriva sündmuse mõju lapse heaolule ja arengule ning trauma reaktsioone; • mõistab traumapedagoogika olemust ja rakendab lihtsamaid töövõtteid; • mõistab erivajadusega lapse seksuaalset arengut ja käitumist mõjutavaid tegureid ning kujundab lapse turvalist käitumisoskust läbi seksuaalkasvatuse. 	
Õppesisu	<p>Sissejuhatus laste erivajaduste teemasse Laste ja noorte psüühikahäired: ATH, autism, depressioon, ärevushäire. Diagnostilised kriteeriumid, aju areng. Märkamise ja laste toetamise viisid, täiskasvanu roll lapse arengu toetamisel erinevatel arenguetappidel, sekkumised, toetus, igapäevased praktilised sammud. Auditoorne töö 6 ak/h</p> <p>Traumakogemuse ja kiindumushäirega laps ning noor (trauma, kiindumus, kuidas last mõista ja toetada, usaldusväärse täiskasvanu olulisus) Auditoorne töö 2 ak/h</p> <p>Traumapedagoogika Traumapedagoogika olemus ja rakendamise võimalus asendushoolduse vaates.</p>	

	<p>Auditoorne töö 4 ak/h</p> <p>Erivajadusega lapse seksuaalsus Erivajadusega laste seksuaalsuse eripärad; erivajadusega lapse seksuaalset arengut mõjutavad tegurid; seksuaalsusest rääkimine. Ülevaade erinevatest juhendmaterjalidest, kuidas erivajadusega lapse ja noorega seksuaalkasvatustel teemadel rääkida. Pedagoogilised võtted kuidas reageerida piire ületavale seksuaalkäitumisele.</p> <p>Auditoorne töö 6 ak/h</p>
Õppemeetodid	Kontaktõppe peamiseks õppemeetoditeks on lühiloengud grupiarutelud, praktilised harjutused, eneseanalüüs, juhtumianalüüs ja refleksioon.
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Koolitus toimub õppetöoks sobivate tingimustega koolitusruumis, mis mahutab vähemalt 25-30 osalejat ja/või õppetööd toetavates veebikeskkondades. Vastava info saadab Sotsiaalkindlustusameti koolitusspetsialist osalejatele hiljemalt nädal enne koolitust.</p> <p>Füüsilises õppekeskkonnas on tagatud kohvipausid, toitlustus.</p> <p>Ruumi suurus ja paigutus võimaldab osalejatel ja koolitajatel vabalt ringi liikuda ning vajadusel jaguneda gruppidesse (individuaal- ja gruppitööd, praktilised ülesanded).</p> <p>Õppijate arv ühes grupis on kuni 18-25 inimest. Osalejatele on õppevahenditena tagatud esmased kirjutusvahendid ja paber. Vajadusel tagatakse osalejale õppetöoks vajalikud veebikeskkonnad, mille kasutamiseks kasutab koolitusel osaleja isiklikku arvutit.</p> <p>Kohtumised toimuvad tööpäevadel, koolitus kestab kokku 3 päeva. Üldjuhul toimub koolitus kontaktõppe vormis, kuid erijuhul võib kolmas koolituspäev (erivajadusega lapse seksuaalsus) toimuda veebis. Veebiõppe puhul tagatakse õppijale ligipääs Zoom keskkonda.</p>
Iseseisev töö	Puudub
Õppematerjalid	<p>Välja töötatud õppematerjal, mis toetab õppesisu, ettekanded/esitlused, teemakohane kirjandus, töölehed.</p> <p>Käsiraamat: Teekond erilise lapse kõrval https://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2012/03/EPIK_k%C3%A4siraamat_Teekond-erilise-lapse-k%C3%B5rval_2017.pdf</p> <p>Soovituslik kirjandus: Altvälja, M., Zimmermann, U. (2023). „Traumapedagoogika“ Aron, E.N. (2017). Ülitundlik laps. Hea lugu Naishi, S. „Terapeutilise lapsevanema aabits. Strateegiad ja lahendused“. Pütsepp, J. (2017). „Mina olen enda oma“ MTÜ Lastekaitse Liit, Justiitsministeerium– lasteraamat seksuaalse väärkohtlemise ennetamisest. Veskis, K. (2022). Autismi olemus. Neuroloogilise mitmekesisuse kaitseks. Pilgrim</p>

Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õppekava koostamise vorm

	<p>Wikström, A. (2015). Ükski pere pole saar. ATH, lapsevanemad ja süütunne. Egmont Estonia</p> <p>Wnuki, M., Dolyniak, U. (2018) „Töö traumeeritud lastega: praktilised juhised õpetajatele, hooldusperedele ja lapsendajatele“ Artikkel: https://iviniinep.weebly.com/varajase-lapseea-trauma.html</p> <p>Traumateadlik asendushooldus: https://www.tai.ee/sites/default/files/2022-05/Traumateadlik%20asendushooldus_uuringu_aruanne.pdf</p>
Nõuded õpingute lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	Koolituse lõpetamise tingimuseks on vähemalt 85 protsendi ulatuses õppes osalemine.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Tõend
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Koolitajad on erialase kõrgharidusega, valdkondliku töökogemusega eksperdid, kes puutuvad oma töös kokku koolitusel käsitletavate teemadega ning on läbi viinud viimase 2-3 aasta jooksul samasisulisi koolitusi.
Õppekava kinnitamise aeg	